Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 76 (7637) | Нядзеля, 30 красавіка 1944 г. | Цана 20 к.

Калгаснікі і калгасніцы, аграномы, рабочыя і работніцы МТС і соўгасаў! Узорна правядзём веснавую сяўбу, забяспечым высокую агратэхніку ў калгасах і соўгасах! Даб'ёмся высокай ураджайнасці, павялічым валавы збор зернавых і другіх сельскагаспадарчых культур! Дадзім больш харчавання фронту і краіне, больш сыравіны—прамысловасці. Няхай жыве совецкае сялянства!

(З Заклікаў ЦК ВКП(б) да 1 Мая 1944 года).

Сеяць хутка, па-ваеннаму

На калгасных палях Беларусі, вызваленых ад нямецкіх акупантаў, праходзіць масавая сяўба яравых культур. Калгаснае сялянства выйшла на палі, каб сваёю старанпай працай на сяўбе прадэманстраваць гарачую любоў да партыі Леніна—Сталіна, падзякаваць героічнай Чырвонай Арміі за вызваленне, заваяваць высокі ўраджай.

Творчы парыў, энтузіязм у вёсцы надзвычай вялікі. Калгаснікі імкнуцца хутчэй апрацаваць і засеяць зямлю. На трактарах, конях, каровах, а месцамі рыдлёўкамі апрацоўваецца глеба. У гэтай гераічнай працы адчуваецца нястрымнае жаданне калгаснага сялянства хутчэй залячыць глыбокія раны, нанесеныя крывавым ворагам, хутчэй і на поўную магутнасць аднавіць калгасную вытворчасць.

Перадавыя калгасы сустракаюць вялікае свята працоўных — 1 Мая — дасягненнямі на палях. 27 красавіка, першы ў рэспубліцы, закончыў сяўбу ранніх зернавых на плошчы 163 гектары ініцыятар соцыялістычнага спаборніцтва калгас «КІМ», Хойніцкага раёна. Не на многа адсталі ад яго калгаснікі сельгасарцелей імені Фрунзе, «Пролетарый» і многія іншыя, таго-ж раёна, якія таксама закончылі сяўбу ранніх зернавых культур.

Наогул ва ўсіх калгасах Хойніцкага раёна сяўба ранніх зернавых культур на плошчы 5.600 гектараў падыходзіць да канца. Такога поспеху ў правядзенні веснавой сяўбы раён змог дасягнуць толькі дзякуючы шырока разгорнутаму соцыялістычнаму спаборніцтву, умелай арганізацыяй працы на палях, пашырэнню вопыту перадавікоў. На ворыве і баранаванні, а таксама на многіх іншых палявых работах вельмі многія калгаснікі выпрацоўваюць паўтары—дзве нормы. Калгаснікі сельгасарцелі «Пролетарый» законна ганарацца жонкай франтавіка Вольгай Лашкевіч, якая штодзённа ўзорвае па 0,70 гектара.

Закончылі сяўбу ранніх зернавых калгасы «Будаўнік соцыялізма» і «Праўда», Добрушскага раёна, «Совет» і «Пяцігодка», Веткаўскага раёна. Многія калгасы наблізіліся да заканчэння сяўбы ранніх зернавых.

Але далёка не ўсюды яшчэ поўным ходам разгарнулася сяўба. Асабліва марудзяць з разгортваннем палявых работ калгасы Магілёўшчыны і Віцебшчыны.

Тэмпы сяўбы ў вызваленых раёнах рэспублікі маглі-б быць значна вышэйшыя, калі-б усюды работнікі машына - трактарных станцый сур'ёзна аднесліся да ўскладзеных на іх абавязкаў. Трактары раду МТС яшчэ да гэтага часу не выкарыстоўваюцца на палявых работах, а многія калі і выйшлі на палі, то працуюць з вялікімі перабоямі, з няпоўнай нагрузкай.

Як можна расцэньваць такі факт, калі дырэктар Цэрахоўскай МТС тав. Жыгалкін, покуль прывёз у раён трактары, разгубіў усе дэфіцытныя запасныя часткі? У калгасах раёна ў разгар сяўбы з 24 трактараў гэтай МТС працуюць толькі 4. У 9 трактараў няма магнето, а ў 11—свечаў. У першыя-ж дні палявых работ выйшлі са строю 13 трактараў Навабеліцкай МТС, 3 трактары «Ударнай МТС», Чэрыкаўскага раёна.

Партыя і ўрад патрабуюць ад работнікаў машына-трактарных станцый самых сур'ёзных адносін да ўскладзеных на іх вялікіх абавязкаў. Працаваць па-франтавому, дапамагаць калгасам у сяўбе — гэтым павінен жыць цяпер кожны рабочы і служачы, кожны брыгадзір і трактарыст МТС.

Поспех палявых работ залежыць у першую чаргу ад умелай арганізацыі працы, ад правільнага скарыстання жывога цягла. Усямерна разгортваючы соцыялістычнае спаборніцтва на палях, пашыраючы вопыт перадавікоў, робячы яго здабыткам усіх калгаснікаў, кіраўнікі абласцей і раёнаў, работнікі зямельных органаў павінны падтрымліваць энтузіязм і творчы парыў калгаснікаў, мабілізаваць усе сілы калгаснай вёскі на хутчэйшае правядзенне сяўбы.

Вялікае свята працоўных — 1 Мая — сустрэнем новымі дасягненнямі на калгасных палях!

Прыём І. В. Сталіным Станіслава Орлеманскага, які прыехаў з Амерыкі

28 красавіка Старшыня Соўнаркома СССР І. В. Сталін прыняў шаноўнага Станіслава Орлеманскага, які прыбыў з горада Спрыўгфільда (штат Масачузета ў ЗША) для вывучэння становішча палякаў і польскай арміі ў СССР.

На прыёме прысутнічаў В. М. Молатаў.

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 29 КРАСАВІКА

На працягу 29 красавіка на франтах істотных змен не адбылося.

За 28 красавіка нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 28 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіт 71 самалёт праціўніка.

* * *

УДАРЫ КАРАБЛЁЎ ЧОРНАМОРСКАГА ФЛОТА ПА СУДНАХ ПРАЦІЎНІКА Ў РАЁНЕ СЕВАСТОПАЛЯ

Караблі Чорнаморскага флота ноччу выявілі дзве групы суднаў праціўніка ў раёне Севастопаля. Адзін транспарт быў атакаваны нашымі караблямі пры выхадзе з бухты Казач'я. Другі канвой у саставе двух транспартаў, тральшчыка і вартавых кацераў быў выяўлены ў раёне Херсонескага маяка і ішоў на захад. У выніку ўдараў нашых караблёў патоплены тры транспарты праціўніка агульным водазмяшчэннем да 11.000 тон. Апрача таго, патоплены адзін вартавы кацер і нанесены пашкоджанні другім суднам аховы.

Смелы ўдар партызан

Партызанскі атрад, які дзейнічае ў Магілёўскай вобласці, у ноч на 10 красавіка раптоўна напаў на апорны пункт праціўніка. Імклівай атакай партызаны зламалі супраціўленне ворага і авалодалі апорным пунктам. На полі бою засталося больш 100 трупаў гітлераўцаў. Совецкія патрыёты разбурылі казармы, знішчылі 4 гарматы, 8 танкаў, 33 аўтамашыны і ўзарвалі некалькі складаў праціўніка. Партызанскі атрад «Баявы», які дзейнічае ў Беластоцкай вобласці, за два тыдні пусціў пад адкос 7 нямецкіх воінскіх эшалонаў. Разбіты 7 паравозаў, 9 платформаў з танкамі і некалькі дзесяткаў вагонаў з рознымі ваеннымі грузамі.

ПЕРАДМАЙСКАЕ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦТВА

ЗАКОНЧЫЛІ СЯЎБУ РАННІХ ЗЕРНАВЫХ

ДОБРУШ, 29 красавіка. **(Па тэлефону). Перадавыя калгасы раёна дастойна сустракаюць дзень 1 Мая. Сёння закончылі сяўбу ранніх зернавых калгасы «Будаўнік соцыялізма» і «Праўда». Заканчваюць таксама калгасы «Чырвоны маяк» і «Чырвоная зорка».**

* * *

ВЕТКА, 29 красавіка. **(Па тэлефону). За 8 рабочых дзён першымі ў раёне закончылі сяўбу ранніх зернавых калгасы «Совет» і «Пяцігодка». 3 300 звенняў, якія выйшлі ў поле, 130 сёння заканчваюць сяўбу.**

* * *

СВЯЦІЛАВІЧЫ, 29 красавіка. **(Па тэлефону). Выканалі план сяўбы ранніх зернавых культур калгасы «Чырвоная змена» (старшыня тав. Круцкі) і «Зара комуны» (старшыня тав. Лапіцкі). Заўтра заканчвае сяўбу на плошчы 191 гектар калгас «Чырвоны маяк» (старшыня тав. Сысоеў).**

ПРАЦОЎНЫ ЎЗДЫМ

ЦЕРАХОЎКА, 29 красавіка. (БЕЛТА). Масавая сяўба разгарнулася ва ўсіх калгасах раёна. У калгасе «Чырвоная Беларусь» засеяна некалькі дзесяткаў гектараў. Падсобныя работы тут выконваюць на каровах.

Узоры зладжанай працы паказваюць многія аратыя сельгасарцелі «Чырвоны партызан», Баршчоўскага сельсовета. Ульяна Сафейчанка, стары Апанас Дзюндзя, Анастася Герасіменка, комсамолец Жэня Шпак штодзённа, працуючы на пахаці, узорваюць па 0,75 гектара замест нормы ў 0,50 гектара.

Ва многіх разбураных немцамі арцелях робіцца ўсё, каб папоўніць нястачу жывога цягла. Каля 100 калгаснікаў сельгасарцелі «Церахоўка» капаюць зямлю пад сяўбу рыдлёўкамі.

Авалодалі будаўнічымі прафесіямі

На аднаўленчых работах у дэпо Гомель прымае ўдзел вялікая колькасць двіжэнцаў, пуцейцаў, сувязістаў, паравознікаў, канторскіх работнікаў ваенна-эксплаатацыйнага аддзялення, дзе начальнікам тав. Кольбе. Усе яны паспяхова авалодалі будаўнічымі прафесіямі.

Дарожны майстар тав. Барадзін і брыгадзір шляху тав. Лужнік, працуючы каменшчыкамі, даюць 150—160 процантаў зменнага задання. На 120 процантаў выконваюць нормы на кладцы фундаменту дзяжурная па станцыі тэхнік тав. Леонава і начальнік станцыі тав. Безабразаў.

Выдатных поспехаў дабілася ў красавіку комсамольска-маладзёжная брыгада, якую ўзначальвае інжынер тав. Архангельскі. Брыгада на розных будаўнічых работах выконвае ад 180 да 230 процантаў дзённага задання. Не менш як на 250 процантаў выконваюць нормы комсамольцы брыгады тт. Свірыдаў, Якунін і Ульянаў.

ПАВЫСІЛАСЯ ПРАДУКЦЫЙНАСЦЬ ПРАЦЫ

Рабочыя і служачыя Гомельскай электрастанцыі адны з першых адгукнуліся на заклік краснапролетарцаў і ўключыліся ў перадмайскае соцыялістычнае спаборніцтва. Яны абавязаліся перавыканаць красавіцкі план і сваё слова стрымалі. 26 красавіка тут былі падведзены вынікі спаборніцтва. Месячны план выканан на 104 проценты. Значна павысілася прадукцыйнасць працы, узмацнілася працоўная дысцыпліна.

На энергамантажнаму цэху колькасць рабочых была на 21 адзінку менш планавай, а цэх не толькі выканаў, але і перавыканаў сваё заданне. Выпрацоўка на аднаго рабочага складае 59 рублёў, супроць 53 рублёў па плану.

Спаборніцтва выявіла многа перадавікоў, энтузіястаў вытворчасці. Вядучае месца занялі брыгады мантажнікаў тт. Дурнева і Кавалёва. Агульная выпрацоўка гэтых брыгад перавышае 190 процантаў. Асобныя рабочыя, як, напрыклад, слесар Цімашэнка, штодзённа выконвае заданне на 198 процантаў.

На 110 процантаў выканалі месячнае заданне рабочыя электрацэха.

АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ ВЫКАНАНЫ

Пераважная большасць рабочых завода, дзе дырэктарам тав. Андрэенка, выканала свае абавязацельствы па спаборніцтву.

Брыгада каменшчыкаў (брыгадзір тав. Парукоў) абавязалася да 29 красавіка зрабіць задзелку франтонаў воданапорнай башні. Задача была выканана датэрмінова—27 красавіка. Зараз брыгада пераключылася на цяслярныя работы і таксама працуе паспяхова.

Добра працуе брыгада тав. Філонавай. Ёй трэба было зрабіць расчыстку фундаментаў кальцавой сушылкі. Гэта вельмі працаёмкая работа. Брыгада таксама датэрмінова выканала ўзятыя на сябе абавязацельствы.

Вялікая работа разгарнулася па прыгараднай гаспадарцы. Засеяна каля 2 гектараў бульбы і іншых гародніх культур, на поле вывезена 24 тоны гною.

Калектыў завода рашыў аказаць дапамогу калгаснікам у правядзенні веснавой сяўбы. Ён вылучыў свайго механіка на перыяд усёй сяўбы ў Новабеліцкую машына-трактарную станцыю.

VI сесія Вярхоўнага Совета БССР

Спрэчкі па дакладу тав. Г. П. Катлярова „Аб дзяржаўным бюджэце БССР на 1944 год“

Прамова дэпутата Е. І. Уралавай

Пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі, правадыра народаў таварыша Сталіна за годы совецкай улады Беларуская рэспубліка скінула з сябе аблічча адсталасці, яна стала індустрыяльнай, калгаснай дзяржавай.

Уздым народнай гаспадаркі і бюджэтныя асігнаванні стварылі ўсе неабходныя ўмовы для небывалага росту і развіцця соцыялістычнай культуры.

У 1940—41 навучальным годзе ў Беларусі налічвалася 12.953 школы з ахопам каля 2-х мільёнаў вучняў.

У 1940—41 навучальным годзе ў рэспубліцы быў закончаны ахоп усіх дзяцей сямігадовым навучаннем як у гарадах, так і на вёсцы. У гарадах паспяхова была вырашана задача ахопу моладзі ўсеагульным сярэднім навучаннем. У 1941 годзе сярэднюю школу скончылі 13 тысяч дзяўчынак і хлопчыкаў.

Вялікіх поспехаў дасягнула народная асвета ў заходніх абласцях пасля іх з'еднання з усім беларускім народам. Толькі за адзін год совецкай улады ў заходніх абласцях БССР колькасць вучняў вырасла на 25 працантаў.

Беларусь мела дастатковую колькасць вышэйшых навучальных устаноў для падрыхтоўкі спецыялістаў вышэйшай кваліфікацыі. Толькі педагагічных і настаўніцкіх інстытутаў налічвалася 26.

Вялікая ўвага звярталася ў нашай рэспубліцы на пытанні дашкольнага выхавання. 134 тысячы дзяцей выхоўваліся ў дзіцячых садах. Вялікія клопаты праяўляліся аб дзецях-сіротах; у дзіцячых дамах рэспублікі выхоўвалася 18.300 чалавек.

На тэрыторыі Беларусі, якая цяпер вызвалена, фашысцкімі акупантамі спалена і разбурана 1.246 цудоўных школьных памяшканняў. Спалена і разбурана 647 хат-чытальнь. Нанесены страты сістэме асветы нашай рэспублікі ў 1.673.417 тысяч руб.

У выніку паспяховых наступальных аперацый Чырвоная Армія вяртае совецкаму народу ўсё новыя і новыя раёны, гарады, вёскі. Яны вяртаюцца да нас разбураныя, абрабаваныя нямецкімі захопнікамі. Але намаганнямі совецкага народа аднаўляецца жыццё. Ва ўсіх раёнах, вызваленых ад нямецкіх акупантаў, працуюць ужо школы.

Вызваленае Чырвонай Арміяй настаўніцтва нашай рэспублікі з натхненнем і энергіяй узялося за аднаўленне школьных памяшканняў: непасрэдна самі настаўнікі аднаўляюць школы, арганізуюць бацькоўскую грамадскасць на аднаўленне і прыстасаванне школьных памяшканняў. Сіламі настаўнікаў, бацькоў і вучняў адноўлена на вызваленай тэрыторыі 1.431 школа. Адноўлена 27 бібліятэк, 175 хат-чытальнь, 14 дзіцячых дамоў і 3 педагагічныя вучылішчы, працуе дзяржаўны

універсітэт, пачынае працаваць настаўніцкі інстытут у горадзе Мозыры.

Таварышы дэпутаты! Бюджэт, прадстаўлены на разгляд сесіі Вярхоўнага Совета БССР, задавальняе неадкладныя мерапрыемствы па аднаўленню народнай гаспадаркі і культурна-асветных устаноў Рэспублікі.

Па бюджэту прадугледжваюцца асігнаванні на народную асвету ў суме 146.300 тысяч рублёў, што складае 34,5 процанта агульных асігнаванняў на народную гаспадарку ў рэспубліцы.

А ў 1944—45 навучальным годзе будзе распаўсюджан закон аб усеагульным навучанні на дзяцей 7-гадовага ўзросту. Фінансаванне ўсіх гэтых патрэб таксама прадугледжана ў бюджэце. Значэнне гэтага мерапрыемства вялікае. Дзеці, пачынаючы з 7-гадовага ўзросту, будуць знаходзіцца пад уздзеяннем школы і пад педагагічным уплывам, што значна аблягчае становішча маці, занятых на вытворчасці. З другога боку, дзеці, пачынаючы навучанне ў школе з 7-гадовага ўзросту, атрымаюць магчымасць да 14-гадовага ўзросту прайсці курс 7-мігадовай школы і пайсці на вытворчасць, атрымаўшы закончаны цыкл ведаў.

Раённыя і абласныя выканкомы дэпутатаў працоўных павінны прыняць адпаведныя меры да таго, каб сталінскі закон аб усеагульным навучанні дзяцей безумоўна выконваўся.

Закон патрабуе навучання ўсіх дзяцей у абавязковым парадку.

Бюджэт забяспечвае правядзенне гэтага закона неабходнымі сродкамі, і выканкомы Советаў разам з органамі народнай асветы абавязаны паставіць справу так, каб ніводнага дзіцяці школьнага ўзросту не засталося па-за школай.

Таварышы дэпутаты! Нямецкімі акупантамі нанесены вялікія страты школьнай гаспадарцы. Нават там, дзе школьныя памяшканні часткова захаваліся, поўнасцю знішчана школьнае абсталяванне.

Выканкомамі Советаў і органамі народнай асветы многа зроблена па аднаўленню школьных памяшканняў і арганізацыі ў іх занятках. Але нельга сказаць, што школы адноўлены ў поўным значэнні гэтага слова. Мы яшчэ не стварылі матэрыяльных умоў для работы нашых школ. Шмат якія школы працуюць пры наяўнасці самага прымітыўнага абсталявання.

Бюджэтныя асігнаванні прадугледжваюць вялікія сродкі на выраб школьнага абсталявання. Выканкомам Советаў і аддзелам народнай асветы неабходна скарыстаць усе магчымасці для вырабу неабходнага школьнага абсталявання.

Значнае месца ў рабоце органаў народнай асветы займаюць пытанні размяшчэння дзяцей, якія засталіся без бацькоў. Дзяржава прымае гэтых дзяцей на сваё забеспячэнне. Выдаткі на ўтрыманне ў бюджэце прадугледжваюцца ў 24.262 тысячы рублёў. На гэтыя асігнаванні будзе адкрыт 41 дзетдом з кантынгентам дзяцей 5.050.

У адпаведнасці з пастановай ЦК ВКП(б) і СНК СССР ад 4 студзеня 1944 года, у нашай рэспубліцы павінны быць арганізаваны спецыяльныя дзіцячыя дамы, дзе будуць выхоўвацца дзеці воінаў Чырвонай Арміі, партызан Айчыннай вайны, сіроты, бацькі якіх загінулі ад рук нямецкіх людаедаў. У гэтыя дамы будуць прыняты 3 тысячы дзяцей. Але гэтымі мерапрыемствамі далёка не абмяжоўваецца работа па размяшчэнню дзяцей, якія засталіся без бацькоў. Працоўныя нашай рэспублікі, праяўляючы высокую патрыятычную свядомасць, прынялі на выхаванне 2.052 дзяцей, з іх 66 дзяцей усыноўлена.

Таварышы дэпутаты! Няма сумнення, што народ нашай рэспублікі, пранікнуты патрыятычнымі пачуццямі, зробіць усё для таго, каб дзяржаўны бюджэт быў выканан і народная гаспадарка была адноўлена. Беларускі народ да канца выканае свае абавязкі ў вайне супроць ненавіснага ворага. Разам з усімі народамі нашай Радзімы, пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі, пад вадзіцельствам вялікага Сталіна ён прыдзе да светлага дня перамогі! **(Апладысменты).**

Аб зацвярджэнні Указаў Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР, прынятых за перыяд паміж сесіямі і падлягаючых зацвярджэнню Вярхоўнага Совета

Даклад сакратара Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР Л. Е. Папкова

Таварышы дэпутаты! За прайшоўшы перыяд ад пятай да шостай сесіі Вярхоўнага Совета БССР Прэзідыумам Вярхоўнага Совета БССР прынят рад Указаў, якія падлягаюць, у адпаведнасці з Кан-

стытуцыяй БССР, зацвярджэнню Вярхоўнага Совета БССР.

Прэзідыум Вярхоўнага Совета БССР уносіць на зацвярджэнне Вярхоўнага Совета БССР наступныя Указы:

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР ад 7 лютага 1944 года аб назначэнні Старшынёй Совета Народных Камісараў БССР тав. **Панамарэнка** Панцелеймона Кандрацьевіча. **(Апладысменты).**

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР ад 7 лютага 1944 года аб аслабаненні тав. **Былінскага** Івана Сямёнавіча ад абавязкаў Старшыні Совета Народных Камісараў БССР і назначэнні яго першым Намеснікам Старшыні Совета Народных Камісараў БССР.

Апрача гэтага Указамі Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР назначаны намеснікамі Старшыні Совета Народных Камісараў БССР.

У адпаведнасці з арт. 31 Канстытуцыі БССР Прэзідыум уносіць на зацверджанне Вярхоўнага Совета БССР наступныя Указы:

Указ «Аб назначэнні тав. **Кісялёва** Кузьмы Венедзіктавіча Намеснікам Старшыні Совета Народных Камісараў БССР».

Указ «Аб назначэнні тав. **Крупеня** Івана Ануфрыевіча Намеснікам Старшыні Совета Народных Камісараў БССР».

Указ «Аб назначэнні тав. **Ратайка** Пятра Іванавіча Намеснікам Старшыні Совета Народных Камісараў БССР».

У сувязі з аслабаненнем ад абавязкаў некаторых народных камісараў, Прэзідыумам Вярхоўнага Совета БССР, па прадстаўленню Старшыні Совета Народных Камісараў БССР, былі назначаны народныя камісары.

У адпаведнасці з арт. 31 Канстытуцыі БССР Прэзідыум уносіць на зацверджанне Вярхоўнага Совета БССР Указы аб назначэнні народных камісараў БССР:

Народным камісарам лясной прамысловасці тав. **Лахтанава** Грыгорыя Савельевіча.

Народным камісарам мясной і малочнай прамысловасці тав. **Мельнікава** Сяргея Пятровіча.

Народным камісарам унутраных спраў тав. **Бельчанка** Сяргея Савіча.

Народным камісарам мясцовай прамысловасці тав. **Лапета** Дзмітрыя Дзмітрыевіча.

У сувязі з пераходам Старшыні Вярхоўнага суда БССР тав. **Седых** Васілія Якаўлевіча на другую работу, уносіцца на разгляд Вярхоўнага Совета БССР прапанова аб аслабаненні тав. **Седых** Васілія Якаўлевіча ад абавязкаў Старшыні Вярхоўнага Суда БССР і аб абранні Старшынёй Вярхоўнага Суда БССР тав. **Бондара** Аляксея Грыгор'евіча.

Вось тыя Указы і прапановы, якія Прэзідыум уносіць на зацверджанне Вярхоўнага Совета БССР.

Мая помста за любімы горад

Я сам родам з Мінска. У гэтым цудоўным горадзе я нарадзіўся. Тут прайшло маё дзяцінства, маё юнацтва. У гэтым горадзе я навучаўся ў тэхнікуме, працаваў. Зараз у маім родным Мінску паганыя немцы. Яны там часова. Яны разбурылі гэты горад, ператварылі яго ў руіны. Горад Мінск зараз— горад слёз, стогнаў і пакут.

Мая кроў кіпела ад нянавісці, калі я чытаў аб нямецкіх злачынствах. Я выразаў з газеты артыкул аб гэтых злачынствах, паклаў яго ў кішэнь, і гэты артыкул увесь час клікаў мяне да помсты. І я помсціў. Усе мае думы былі аб адным — як мага больш забіць немцаў. Я біў іх насмерць. 17 фрыцаў загінулі ад маёй рукі. Я забіў іх у знак помсты за сталіцу Беларусі — за Мінск. Потым я павялічыў гэты лік, і зараз на маім асабістым рахунку 33 знішчаныя немцы. Яны хацелі адабраць нашу беларускую зямлю і яны знайшлі сабе смерць і магілкі на гэтай зямлі.

Вораг яшчэ ў Мінску. Мая помста не скончылася. Я і тысячы другіх беларусаў, тысячы нашых братоў рускіх, украінцаў, грузінаў, таджыкаў білі і будзем біць немцаў, пакуль не прагонім іх да аднаго з нашай любімай Радзімы.

Пасылаю сваё брацкае прывітанне працоўным вызваленых раёнаў Беларусі, якія, не шкадуючы сіл, змагаюцца за аднаўленне нашых гарадоў і нашых калгасных вёсак.

С. КАБЕРДЗІН,
старшы сержант.

АРМІЯ І НАРОД

Д. ЗАСЛАЎСКІ

Першае Мая—свята працоўных усяго свету. Да вайны працоўныя свабодалюбівых краін выходзілі ў гэты дзень на дэманстрацыі. На сцягах яны неслі лозунгі барацьбы супроць падпальшчыкаў вайны, за свабоду і шчасце народаў.

У нашай краіне Першамайскае свята мела асобную рысу. Разам з народам выступала і армія. Па Чырвонай плошчы праходзілі стройнымі, жалезнымі радамі выдатна ўзброеныя часці. Рухалася артылерыя, каціліся цяжкія танкі, імчалася чырвоная кавалерыя. Дакладным і цвёрдым поступам ішла пяхота. У паветры праносіліся знішчальнікі, эскадрыллі бамбардыроўшчыкаў. Хвіліна перапынку, і на плошчу магутнымі патокамі ўліваліся калоны працоўных.

Якое гэта было цудоўнае відовішча агульнай радасці! Гэта быў агляд сіл вялікага народа. Гэта была дэманстрацыя ўсенароднага імкнення да міру, але таксама і ўсенароднай гатоўнасці да абароны Радзімы.

Так адзначалі 1 Мая па ўсёй краіне, ва ўсіх рэспубліках Совецкага Саюза. І ўсюды армія разам з народам. Усюды, у сёлах і гарадах—дэманстрацыя дружбы народаў, гатоўнасці грудзьмі стаць на абарону Радзімы.

У сталіцы нашай Радзімы — Маскве народ захапляючымі авацыямі сустракаў з'яўленне на трыбуне таварыша Сталіна, кіраўнікоў партыі і ўрада, горача вітаў родную Чырвоную Армію.

І толькі некалькі чалавек моўчкі глядзелі на парад і дэманстрацыю. Яны былі сярод прадстаўнікоў замежных дзяржаў. Нямецкія і італьянскія, румынскія і фінскія, венгерскія і некаторыя іншыя ваенныя аташэ, нахмурыўшыся, уважліва назіралі за праходзіўшымі часцямі Чырвонай Арміі. Але іх мала цікавілі калоны працоўных, якія праходзілі праз Чырвоную плошчу. Яны як быццам не прыкмячалі іх.

Нямецка-фашысцкі друк і яго падпявалы цяпер, на трэцім годзе вайны супроць Совецкага Саюза, крычаць: мы, моў, не ацанілі сілы Чырвонай Арміі, не дагледзелі рэзерваў Совецкага Саюза. Некаторыя гітлераўцы прыпісваюць свой промах большэвіцкай «хітрасці». Большэвікі, моў, захавалі ад усяго свету дзесяткі мільёнаў насельніцтва, не паказалі ўсёй сваёй ваеннай тэхнікі, захавалі на Урале свае новыя магутныя заводы...

Бязглуздая хлусня атупелых стратэгаў і палітыкаў фашызма. Совецкі Саюз шырока паказваў свету свае дасягненні. Але, прысутнічаючы на першамайскіх дэманстрацыях, прадстаўнікі фашысцкіх дзяржаў нічога не зразумелі. Да іх не дайшоў сэнс нашых першамайскіх свят, як агляду баявых сіл працоўных, як дэманстрацыя непарыўнага адзінства ўсіх народаў СССР, адзінства арміі і народа. Яны не адчулі, як дыша адзіным подыхам наша краіна ад краю і да краю, як роўна б'ецца яе сэрца, як магутна пульсіруе кроў—сведчанне сілы і моцнасці совецкай дзяржавы.

Лютая нянавісць да Совецкага Саюза асляпляла фашыстаў. Яны бачылі толькі адно—СССР становіцца аплотам дэмакратыі і таму небяспечны для нямецкага разбойніцкага логава. Яны ведалі, што Масква—гэта светач думкі і свабоды, навукі і культуры. І яны задаліся мэтай патушыць гэты светач.

Калі фашысцкая разбойніцкая орда кінулася на Совецкі Саюз, Гітлеру хацелася хутчэй уварвацца ў Маскву. Але яму не ўдалося захапіць нашу сталіцу ў 1941 годзе. Не дабіўшыся поспеху лабавым ударам, немцы прадпрынялі ў 1942 годзе абыходны манеўр, паспрабавалі зайсці з тыла і адрэзаць Маскву ад усёй краіны. Гітлераўцам удалося часова захапіць Украіну, авалодаць Беларуссю і Крымам, падыйсці шчыльна да Ленінграда і трымаць яго ў блакадзе. Яны акупіравалі Совецкую Прыбалтыку. Аднак, і Гітлер і яго генералы ведалі, што гэта яшчэ не перамога, што іх орды могуць дакаціцца да самай Волгі, але совецкая краіна не скарыцца заваявальнікам. Немцы лічылі, што пакуль стаіць Масква, няма для іх перамогі. Але Масква была непрыступнай і клікала народы да барацьбы. Светач совецкай сталіцы быў мацней, чым усе агні пажараў, распаленых гітлераўцамі. Іменна пад Масквой фашысцкая армія атрымала першы, але ракавы ўдар, які сакрушыў асноўны стратэгічны план Гітлера. Тут быў пахаваны нямецкі бліц-крыг і міф аб непераможнасці германскай арміі. Немцы працягвалі і пасля гэтага лезці наперад, але зародак паражэння ўжо таіўся ў іх поспехах. Гэты зародак развіваўся. Сталінград аказаўся прадвеснікам заказу нямецкай арміі. З таго часу паражэнні сталі яе сталымі спадарожнікамі.

У 1942 г. па ўсёй нашай краіне, па ўсяму свету разнесліся хвалюючыя словы першамайскага загада таварыша Сталіна. Правадыр совецкага народа заклікаў байцоў і камандзіраў Чырвонай Арміі авалодаць у дасканаласці сваёй зброяй, каб біць ворага напэўняка і выгнаць акупантаў за межы нашай Радзімы. Таварыш Сталін гаварыў: «Мы гэта можам зрабіць, і мы гэта павінны зрабіць ва што-б там ні стала».

Не было першамайскага парада на Чырвонай плошчы, не было святочных калон працоўных. На фабрыках і заводах, на калгасных і соўгасных палях краіны—усюды совецкі народ у гэты дзень з асаблівым уздымам, з асаблівым напружаннем працаваў для фронта. Гэта быў першы ваенны Першамай. Да яго наш народ прышоў абстраляны, перанёсшы вялікія нягоды, перажыўшы цяжкія дні адступлення Чырвонай Арміі, адчуўшы радасць перамогі пад Масквой.

Цяпер, у дзень трэцяга ваеннага Першамая, увесь свет з захапленнем глядзіць на Совецкі Саюз, на яго Чырвоную Армію. Баі цяпер ідуць блізка да заходніх граніц Совецкага Саюза. На працягу соцень кіламетраў граніца ўжо аднаўлена нашымі войскамі. Некаторыя ўчасткі рубяжоў ужо знаходзяцца ззаду наступаючай Чырвонай Арміі.

Нямецка-фашысцкія захопнікі церпяць не толькі ваенныя паражэнні, але і маральна-палітычныя. Распадаецца гітлераўскі блок. Рухнула фашысцкая Італія. Глядзяць у кусты саўдзельнікі па разбою.

Мацнее кааліцыя свабодалюбівых, дэмакратычных дзяржаў. Сярод іх, узначальваючы ваенныя дзеянні супроць гітлераўскай Германіі, ідзе Совецкі Саюз. На сцягах Чырвонай Арміі напісаны заклікі да міжнароднай салідарнасці працоўных, да дружбы народаў. Совецкія воіны гоняць нямецка-фашысцкіх захопнікаў з роднай совецкай зямлі. Перамогі Чырвонай Арміі служаць справе свабоды і незалежнасці, сапраўднай дэмакратыі свабодалюбівых народаў.

У барацьбе і працы куюцца гэтыя перамогі.

Працоўныя брацкай Удмурціі актыўна дапамагаюць беларускаму народу аднаўляць народную гаспадарку ў раёнах, вызваленых ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

У Беларусь прыбыў другі эшалон з каштоўным абсталяваннем, сельскагаспадарчымі машынамі і рознымі культурна-бытавымі падарункамі. НА ЗДЫМКУ: Эшалон з далёкай Удмурціі прыбыў да месца прызначэння.

Фото В. Чыгашкова.

Абвяржэнне ТАСС

Па паведамленню вашынгтонскага карэспандэнта амерыканскага агенцтва «Інтэрнейшэнел Ньюс Сервіс», фінляндскі пасланнік у ЗША Пракопе ў гутарцы з карэспандэнтам на пытанне, ці не нясе Фінляндыя адказнасць за спыненне совецка-фінскіх перагавораў, заявіў, што СССР парваў перагаворы 22 красавіка, што СССР быццам-бы адхіліў прапанову аб разгледжанні якіх-небудзь змен і што Фінляндыя двойчы прапанавала працягваць перагаворы, але СССР адмаўляўся.

ТАСС упаўнаважаны заявіць, што гэта паведамленне зусім не адпавядае сапраўднасці. Пасля атрымання Совецкім Урадам фінскага адказа ад 19 красавіка фіны не звярталіся да Совецкага Урада ні за працягваннем перагавораў ні за іх аднаўленнем.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

Комуністы Крычаўскага вузла

Адступаючы пад магутнымі ўдарамі Чырвонай Арміі, нямецкія акупанты ў бяссільнай злосці знішчылі станцыйныя будынкі і чыгуначную гаспадарку. Яны па-варварску ўзарвалі ўсе стрэлкі і рэйкі, спалілі службовыя памяшканні. Нямецкія захопнікі спрабавалі затрымаць пераможны наступ чырвоных воінаў. Але Чырвоная Армія вызваліла горад Крычаў і чыгуначны вузел і пагнала немчуру далей, на захад.

Разам з перадавымі злучэннямі Чырвонай Арміі на вузел прышлі чыгуначнікі. З партызанскіх атрадаў вярнуліся былыя рабочыя дэпо і службы цягі.

Яшчэ дыміліся чорчыя галавешкі, не астылі папялішчы, як на чыгунцы закіпела дружная работа. Пад абстрэлам варожых гармат чыгуначнікі аднаўлялі путцярую гаспадарку, каб хутчэй дапамагчы Чырвонай Арміі ў яе прасоўванні наперад. У тыя поўныя адвагі і гераізму дні чыгуначнікі патушылі 8 тон вугалю, падпаленага немцамі.

Умелымі арганізатарамі рабочых на аднаўленні чыгункі праявілі сябе комуністы. Яны працавалі на самых адказных участках. За кароткі тэрмін калектыў пуцейцаў, якім кіраваў начальнік дыстанцыі комуніст тав. Катляр, занава адбудаваў 40 кіламетраў шляху, выкарыстаўшы для гэтага мясцовыя матэрыялы і інструмент.

Комуністы тт. Казубоўскі і Шведчанка прышлі на вузел тады, калі яшчэ дагаралі будынкі дэпо і станцыі. Ім было даручана аднавіць водную сістэму, аб'екты змазачнай гаспадаркі і вагоннага ўчастка. Яны справіліся з гэтай работай, падрыхтавалі ўсё неабходнае для прыёмкі паравозаў і вагонаў.

Начальнік вагоннага ўчастка тав. Папонаў узначаліў аднаўленне гаспадаркі ўчастка. Пад яго кіраўніцтвам пабудавана новае памяшканне канторы, кузня, склад пад змазачнае і гаручае. Падрыхтаваны з моладзі, з ліку тых, хто ўпершыню прышоў на транспарт, 60 слесараў, аглядчыкаў і сцэпшчыкаў вагонаў.

Комуністы сувязі Каўбенцаў, Пятроў і Бартышкіна аднавілі тэлеграф і тэлефон, забяспечыўшы аператыўнае кіраўніцтва ўсімі службамі.

Самаадданай працай калектыў вузла аднавіў і забяспечыў работу свайго ўчастка.

Комуністы паказалі сябе не толькі стаханаўцамі вытворчасці, але і вопытнымі прапагандыстамі і агітатарамі сярод рабочых у цэхах і службах. Яны спалучаюць сваю агітацыю з неадкладнымі задачамі па аднаўленню вузла, асабістым прыкладам на вытворчасці паказваюць, як трэба працаваць. Вось чаму тут няма ні аднаго рабочага, які-б не выконваў дзённай нормы.

Рыхтуючыся да 1 Мая, калектыў рабочых і служачых уключыўся ў перадмайскае соцыялістычнае спаборніцтва і з поспехам выконвае ўзятыя на сябе абавязацельствы. Рабочыя дэпо штодзённа выконваюць нормы выпрацоўкі на 130—150 процантаў. Яны бралі на сябе абавязацельства падрыхтаваць без адрыву ад вытворчасці слесараў, токараў і кавалёў. У падарунак 1 Мая падрыхтавана з ліку чорнарабочых 16 спецыялістаў.

За самаадданую працу і добрыя паказчыкі работы многія комуністы ўдастоены пачотных узнагарод. Так, напрыклад, за ўмелае кіраўніцтва па аднаўленню дэпо тав. Казубоўскі і тав. Домкін узнагароджаны значком «Отличный паровозник», тав. Макарэнка—значком «Ударник сталинского призыва», тав. Мядзведзеў—значком «Отличник движения».

Так комуністы, верныя свайму абавязку перад партыяй і Радзімай, дапамагаюць гераічнай Чырвонай Арміі хутчэй разграміць ненавісных нямецкіх акупантаў.

В. ЧУМАКОЎ.

Перадмайскія дні ў Гомелі

Працоўныя Гомеля ўрачыста сустракаюць свята 1 Мая.

З 20 красавіка штодзённа гаражане ўпрыгожваюць вуліцы, сквер, парк. На ўсіх прадпрыемствах і ва ўстановах праводзяцца даклады, гутаркі, чыткі газет, прысвечаныя 1 Мая. Калектывы падводзяць вынікі перадмайскага спаборніцтва. Першыя вынікі гавораць аб добрай плённай працы. Калектыў воднікаў за ўдарную работу атрымаў ад Наркомрэчфлота прэмію ў 55.000 рублёў, лепшыя рабочыя будуць прэміраваны ў дзень 1 Мая.

Чырвонаармейскі падарунак

Газета «Гомельская праўда» паведамляе аб тым, што байцы і камандзіры Н-скай часці сваімі сіламі адрамантавалі чатыры будынкі для дзіцячага дома. Апрача рамонту будынкаў сіламі воінаў зроблена для гэтага дзіцячага дома 150 ложкаў, 150 табурэтаў, 50 сталоў.

У дзень першамайскага свята новы дзіцячы дом — падарунак чырвонаармейцаў — будзе адкрыт.

На калгасных палях у перадмайскія дні

ХОЙНІКІ. (Наш кар.). Заўтра 1 Мая. Гэта свята калгаснікі раёна сустракаюць новымі вытворчымі поспехамі. Веснавая сяўба ранніх зерневых на плошчы 5.600 гектараў падыходзіць да завяршэння.

Першынство ў перадмайскім сацыялістычным спаборніцтве заваяваў ініцыятар рэспубліканскага спаборніцтва калгас «КІМ», які 27 красавіка рапартаваў аб заканчэнні сяўбы. Не адстаў ад яго калгас «Пралетарый». Спаборнічаючы з кімаўцамі, калгаснікі ўпарта змагаюцца за першынство; толькі на два дні пазней яны закончылі сяўбу зерневых на плошчы 184 гектары.

У абодвух калгасах уведзена індывідуальная здзельшчына, а гэта павышае прадукцыйнасць працы. З яшчэ большым напружаннем працуюць калгаснікі ў перадмайскія дні. Аратыя калгаса «КІМ» Іван Брухавецкі, Міхась Літвінаў, Наум Кузьменка, Сцяпан Жаўняк, Трафім Назарэнка даюць па паўтары—дзве нормы.

Пралетарцы таксама ганарацца сваімі перадавікамі. Жонка франтавіка Вольга Лашкевіч штодзённа ўзорвае па 0,70 гектара. Сейбіт Каптурын дае паўтары нормы. Высокаякасна, па-стаханаўску працуюць на ворыве стары Якаў Сідарок і юнак Афанас Бельчанка.

Актыўную дапамогу праўленню калгаса аказвае камсамольская арганізацыя, якой кіруе Валенціна Дражжа. Комсамольскае звяно Каці Турчынай першае закончыла сяўбу. На любой рабоце моладзь стараецца не адстаць ад вопытных калгасных стаханаўцаў.

Вышлі ў перадавыя па раёну калгасы Дварышчанскага сельсовета. Днямі тут адбылася нарада старшынь калгасаў, брыгадзіраў паляводчых брыгад і агітатараў. Падведзены вынікі перадмайскага спаборніцтва. Перадавікі падзяліліся вопытам палявых работ. Пасяхова сеюць зерневыя калгасы імені Варашылава, «Чырвоны шлях», «Чырвоны змагар»; яны ўжо заканчваюць сяўбу.

Калгасаў, якія заканчваюць сяўбу ранніх зерневых, у раёне дзесяткі, а стаханаўцаў — сотні. Пасяхова і высокаякасна сеюць калгасы імені Молатава і «Колас».

У перадмайскім спаборніцтве паміж машынна-трактарнымі станцыямі першынство заваявала Рудакоўская МТС. Усе 13 трактараў з першага дня беспярэбойна працуюць на калгасных палях; узарана звыш 500 гектараў. Перадавы трактарыст Нікалай Ермоленка ўзараў 65 гектараў, трактарысты Макар Марчанка і Пётр Дашук штодзённа даюць па паўтары нормы.

Так калгасы раёна сустракаюць Першамайскае свята.

Якаў ПІНЧУК.

Дзень калгаса

Толькі ўзышло сонца, а вёска Ямпаль ужо апусцела—нават старыя і падлеткі вышлі ў поле.

На калгасным полі шырыцца соцыялістычнае спаборніцтва паміж брыгадамі і звеннямі.

Нядаўна былі падведзены першыя вынікі спаборніцтва на сяўбе. Першынство заваявала першая брыгада, якой кіруе Аляксей Курловіч. Калгаснікі гэтай брыгады значна перавыконваюць нормы выпрацоўкі. Сейбіты Пятрусь Муха, Якаў Еўдачэнка і Фёдар Курловіч штодзённа выконваюць па дзве нормы. Не намнога адстаюць ад іх аратыя. Марыя Сіпачэнка, Барыс Касцянок, Фама Кашкар і Шура Гулік даюць па паўтары нормы.

Заслужаную славу на сяўбе заваявала звяно стаханаўкі тав. Кашпур. Правільна арганізаваўшы працу, яно першым у калгасе закончыла сяўбу на сваім участку. Засеяна 12,5 гектара ячменю, 8 гектараў пшаніцы, да столькі-ж аўса.

Вялікая ўвага надаецца догляду за коньмі. Руплівыя дзяўчаты Насця Касцянок і Анна Барашчанка клапоцяцца, каб коні былі сытыя і моцныя.

Добра працуе на сяўбе інвалід Айчыннай вайны Аляксей Ярэшчанка. На любой працы ён перавыконвае нормы і якасць работы заўсёды выдатная.

Апускаецца ноч. Вёска адпачывае. Толькі ў адной хаце гарыць святло. Гэта старшыня калгаса Васіль Несцеравіч Васілец падводзіць вынікі дня напружанай працы калгаснікаў. У яго блакноце запісы: за дзень узарана 22 гектары, засеяна 16 гектараў ячменю. За тры першыя дні закончана сяўба ячменю, заўтра заканчваецца пасеў аўса і пшаніцы.

Настусь КАВАЛЁЎ.

Калгас «Ленінскі шлях», Рэчыцкага раёна.

ВЫСОКАЯ ВЫПРАЦОЎКА ТРАКТАРЫСТАЎ

КАСЦЮКОВІЧЫ. 29 красавіка. (БЕЛТА). Дваццаць тры трактары Касцюковіцкай МТС працуюць на калгасных землях. Брыгады і асобныя трактарысты, спаборнічаючы паміж сабой, паказваюць узоры франтавой працы.

Брыгада тав. Вавілава з першых дзён выезду ў поле штодзённа ўзорвае па 20 гектараў, яна выконвае нормы выпрацоўкі на 170 процантаў. Трактарысты Буйко, Давыдзенка, Сцефаненка ўзорваюць у сярэднім па 7 гектараў, пры норме 4.

Не адстае ў рабоце і брыгада трактарыста Елісеева. Члены гэтай брыгады за змену выконваюць паўтары заданні.

Міжнародная інфармацыя

Дзеянні авіяцыі саюзнікаў

ЛОНДАН, 29 красавіка. (ТАСС). Афіцыйна паведамляецца, што вельмі вялікія злучэнні амерыканскіх цяжкіх бамбардыроўшчыкаў зрабілі 29 красавіка налёт на прамысловыя і ваенныя аб'екты ў Берліне.

Англійскае міністэрства інфармацыі перадае, што 28 красавіка рабіліся вялікія паветраныя налёты на германскія аб'екты ва Францыі пры амаль поўнай адсутнасці супраціўлення праціўніка ў паветры.

НАЛЁТ АНГЛІЙСКІХ БАМБАРДЫРОЎШЧЫКАЎ НА АВІЯЗАВОД У ОСЛО

ЛОНДАН, 29 красавіка. (ТАСС). Як паведаміла англійскае міністэрства авіяцыі, у ноч на 29 красавіка англійскія бамбардыроўшчыкі зрабілі налёт на авіяцыйны завод К'елер у Осло. У камюніке ўказваецца, што бамбардыроўшчыкі «Ланкастэр» зрабілі канцэнтраваную бамбардыроўку аб'екта ва ўмовах добрай бачнасці. Завод К'елер рамантаваў германскія знішчальнікі і транспартныя самалёты.

ПРАТЭСТ НАЦЫЯНАЛЬНАГА КАМІТЭТА ВЫЗВАЛЕННЯ ЮГАСЛАВІІ СУПРОЦЬ ДЗЕЯННЯЎ ЭМІГРАНЦКАГА ЎРАДА

КАІР, 28 красавіка. (ТАСС). Як тут стала вядома, Нацыянальны Камітэт Вызвалення Югаславіі звярнуўся да ўрадаў Злучаных Штатаў Амерыкі, Совецкага Саюза і Вялікабрытаніі з пратэстам супроць дзеянняў эмігранцкага ўрада Пурыча, які вядзе раскраданні залатога запаса Югаславіі, які захоўваецца ў замежных банках. У пратэсце ўказваецца, што 30 сакавіка гэтага года эміграцкі ўрад выдаў закон аб змяненні дзяржаўнага статута народнага банка каралеўства Югаславіі.

Непасрэдным поводам для выдання такога «закона» паслужыла адмаўленне цэнтральнага кіраўніка банка перавесці на бягучы рахунак эмігранцкага ўрада суму звыш 11 мільёнаў долараў, якую патрабаваў урад. Па статуту-ж банка выдачу такой сумы можа дазволіць толькі яго праўленне.

Нацыянальны Камітэт Вызвалення Югаславіі ўказвае, што эміграцкі ўрад, які не мае ніякай сувязі з вызваленчай барацьбой югаслаўскага народа і не кантралюе ні малейшай часткі тэрыторыі краіны спраўе апраўдаць свае незаконныя дзеянні, якія вядуць да раскрадання народных сродкаў Югаславіі, бачнасцю закона.

У сваім звароце да саюзных урадаў Нацыянальны Камітэт Вызвалення Югаславіі просіць прыняць меры супроць «новых пасягненняў югаслаўскіх эмігрантаў на сродкі і добрабыт народаў Югаславіі».

РАШЭННЕ ЎРАДА БАДОЛЬО

ЛОНДАН, 28 красавіка. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр паведамляе, што новы кабінет Бадольо на першым пасяджэнні 27 красавіка зацвердзіў прапановы, унесеныя міністрамі без партфеля Крочэ, Сфорца і Тальяці. Прапановы складаюцца з трох пунктаў: 1) умацаванне ваенных намаганняў Італіі; 2) чыстка адміністрацыі ад фашысцкіх элементаў; 3) наладжванне шляхоў зносін, прамысловасці і сельскай гаспадаркі краіны.

Пытанне аб змяненні канстытуцыі, у тым ліку пытанне аб будучыні манархіі, не будзе вырашацца да выбараў устаноўчай і заканадаўчай асамблеі. Гэта асамблея, якая павінна быць свабодна абрана ўсеагульным галасаваннем, зможа вырашыць праблему ў адпаведнасці з воляй народа.

САБАТАЖ НА ВАЕННЫХ ЗАВОДАХ У ГЕРМАНІІ

ЛОНДАН, 28 красавіка. (ТАСС). Як паведамляе агенцтва Рэйтэр, сабатаж, які чыняць замежныя рабочыя на германскіх прадпрыемствах, набыў такі размах, што гітлераўцы вымушаны былі заклікаць аб «замежнай партызанскай арміі ў Германіі». Няведанне ці дрэннае веданне нямецкай мовы дае замежным рабочым поўную магчымасць спасылацца на тое, што яны не зразумелі загада і рабіць розныя пашыя памылкі, якія маюць сваімі вынікамі рост браку на прадпрыемствах. Вельмі часта на заводах, на якіх працуюць замежныя рабочыя, «па невядомых прычынах» выходзяць са строю машыны. Шырока практыкуецца таксама паўмыснае замаруджванне тэмпаў працы. Агенцтва ўказвае, што некалькі рабочых, якіх абвінавацілі ў сабатажы, гітлераўцы публічна пакаралі смерцю.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

У ДАПАМОГУ ГАРОДНІКАМ

Як апрацоўваць глебу пад гарод

Добры ўраджай гародніны і бульбы можна атрымаць на гародным участку, калі адпаведным чынам апрацаваць глебу і ўгноіць яе. Розныя глебы і розныя ўчасткі патрабуюць розных спосабаў апрацоўкі.

Перш за ўсё гародні ўчастак трэба выбіраць такі, які на працягу ўсяго дня асвятляўся-б сонцам, быў захаваны ад моцных паўночных і паўночна-усходніх вятроў. Апрача таго, пажадана, каб участак быў размешчаны недалёка ад рэчкі, альбо калодзежа, каб пад рукамі была вада для паліўкі.

У адносінах глебы для гародніх культур неабходна ведаць наступнае:

Глiністыя цяжкія глебы мала прыгодны для вырошчвання гародніны. Яны слаба прапускаюць ваду і таму заўсёды бываюць халодныя, моцна ўшчыльняюцца пасля дажджоў і паліўкі, хутка заплываюць, у сухое надвор'е ствараюць моцную корку, трэскаюцца.

Каб змяніць гэтыя асаблівасці глiністых глеб, трэба палепшыць іх унясеннем торфу, перапрэлага лісця, гною, розных адыходаў. На адзін квадратовы метр уносяць не менш аднаго вядра гною ці іншых угнаенняў.

Глiністыя глебы нярэдка бываюць занадта «кіслыя» і на іх такія расліны, як капуста, брухва, радзіска, захворваюць. Кіслую глебу магчыма распазнаць па тым, што на ёй расце конскі шчавель. Зменшыць кіслотнасць можна шляхам унясення свежагашанай вапны (адзін стакан на адзін квадратовы метр), альбо попелу (два стаканы).

Пясчаныя глебы больш бедныя спажыўнымі матэрыямі. Яны слаба ўтрымліваюць вільгаць, хутка перасыхаюць. Пад такія глебы неабходна ўнасіць саломісты гной ці торф у колькасці паўтары — два вядры на квадратовы метр.

Тарфяністыя глебы, дзе блізка грунтовыя воды, патрабуюць высокіх градак.

Пры веснавой перакопцы, калі ўчастак не быў падрыхтаваны з восені, трэба добра апрацаваць глебу на глыбіню 18—20 сантыметраў, асабліва пад бульбу, корнеплоды і цыбулю. На цяжкіх глiністых глебах неабходна праведзці дзве вясеннія перакопкі. Адначасова павінна праводзіцца раздзелка і выраўніванне паверхні глебы граблямі на глыбіню 2—4 сантыметры. Пры кожнай перакопцы ўчастка трэба часта выбіраць карнявішчы пустазелля, каменне, шкло.

Калі ўчастак з восені не быў падрыхтаваны, то веснавыя работы на ім трэба пачынаць як найраней. У першую чаргу разбіваюць гарод на ўчасткі пад розныя культуры і апрацоўваюць іх па парадку. Спачатку пад самыя ранніе пасевы і больш патрабавальныя культуры, як цыбуля, ранняя капуста, буракі, морква, гарох, далей пад бульбу і нарэшце пад познія культуры — позняю капусту, памідоры, гуркі, фасоль.

Бульбу лепш вырошчваць на роўнай паверхні гарода, гэта значыць без градак і грэбняў, бо яны адымаюць больш 30 процантаў карыснай плошчы. Аднак, на ўчастках нізкіх, дзе блізка грунтовыя воды, а таксама на вільготных глебах трэба абавязкова рабіць грады альбо грэбні.

Шырыня градак павінна быць у адзін метр (па версе), вышыня 15—20 сантыметраў. адлеглaсць між радкамі — 30—35 сантыметраў. Грэбні робяцца шырынёй па версе не больш 30 сантыметраў, адлеглaсць між грэбнямі, як і між радкамі,—30—35 сантыметраў.

Даўжыня градак і грэбняў можа быць рознай у залежнасці ад памеру ўчастка і яго размяшчэння, але лепш рабіць іх не даўжэй 15 метраў, каб не губляць марна часу на абход іх.

Н. ХАБЕНКА.

АТ00128. АДРАС РЭДАКЦЫІ: гор. Гомель, вул. Вароўская, 10.